

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

Οι πρωτοετείς φοιτητές του τμήματος Αρχιτεκτονικής, στα πλαίσια του μαθήματος "Materials for Architects" επισκέφθηκαν την 1-12-2010 το Μουσείο Μπενάκη.

Σκοπός της επίσκεψης ήταν η μελέτη των υλικών του κτιρίου, η αποτύπωσή τους, και η επιτόπου ανάλυση συγκεκριμένων, διαδεδομένων και μη υλικών κατασκευής κτιρίων.

Κερδίζει έδαφος το ηλεκτρονικό εμπόριο με τζίρο ύψους 1,4 δισ. Ευρώ

Το άρθρο που ακολουθεί μας κοινοποιήθηκε από τον καθηγητή του Κολλεγίου κο Ρίζο

Κερδίζει έδαφος το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Ελλάδα, καθώς εκτιμάται ότι οι online καταναλωτές θα ξοδέψουν φέτος 1.500 ευρώ, κατά μέσο όρο, για αγορές μέσω Διαδικτύου, ανεβάζοντας τον τζίρο του ηλεκτρονικού εμπορίου σε 1,4 δισ. ευρώ, έναντι 800 εκατ. ευρώ πέρυσι (+75%).

Η αγορά χαρακτηρίζεται ως ώριμη, καθώς το 51% των online καταναλωτών αγόρασε ηλεκτρονικά πάνω από πέντε φορές στο πρώτο εξάμηνο του 2010. Το συμπέρασμα περιλαμβάνεται στην ετήσια έρευνα του Εργαστηρίου Ηλεκτρονικού Εμπορίου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Ελλάδα και δημοσιεύεται στα [Νέα](#) (23/11/2010).

Σύμφωνα με την έρευνα, οι κυριότεροι λόγοι χρήσης του Διαδικτύου για τους online καταναλωτές είναι η αποστολή email (96%) και η αναζήτηση ειδήσεων (95%), ενώ ακολουθούν οι αγορές προϊόντων και υπηρεσιών (94%).

Μάλιστα, ένας στους έξι χρησιμοποιεί πολύ το Διαδίκτυο για αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι χρήσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπως facebook (42%), ανάρτηση/ανάγνωση blogs (31%), chat/instant messaging (21%), online συζητήσεις/forums (23%).

Οι κυριότερες κατηγορίες όπου οι online καταναλωτές αγοράζουν συχνά μέσω Διαδικτύου, είναι και φέτος: hardware και software (63%), ηλεκτρονικά είδη (50%), εισιτήρια ταξιδιών (42%), κρατήσεις ξενοδοχείων (32%), βιβλία (32%). Αναδεικνύονται όμως και νέες κατηγορίες: τα είδη σπιτιού και οι ηλεκτρικές συσκευές (26%), η ένδυση και η υπόδηση (21%), τα καλλυντικά (10%).

Ο online καταναλωτής χαρακτηρίζεται ώριμος, αφού το 50% διαχειρίζεται online τους λογαριασμούς του, ενώ το 42% αναζητά συχνά πληροφορίες για ημερήσιες προσφορές (μια πολύ σημαντική ανερχόμενη τάση), ενώ δεν είναι αμελητέα η συχνή εμπλοκή του με online δημοπρασίες (16%) και real-estate (16%).

Ο τυπικός Έλληνας online καταναλωτής είναι «βαρύς» χρήστης του Διαδικτύου, αφού το 37% το χρησιμοποιεί πάνω από 30 ώρες την εβδομάδα.

Για τους χρήστες του Διαδικτύου που δεν κάνουν online αγορές, οι κύριοι λόγοι είναι: εμπιστοσύνη (85%), συνήθεια (56%) και πιστωτική κάρτα (30%). Παρ' όλα αυτά, το 12% αναμένεται ότι θα αρχίσει online αγορές τον επόμενο χρόνο.

Η Γλώσσα των στελεχών στις σημερινές επιχειρήσεις.

Είναι νομίζω προφανές ότι δεν μπορεί να υπάρξει καμία επιτυχής επιχειρηματική δραστηριότητα εάν όσοι μετέχουν σε αυτήν δεν μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους με τρόπο αμφοτερόπλευρα κατανοητό.

Στην εποχή μας όμως η εισαγωγή πολλών νέων όρων και επιστημονικών αλλά και καθημερινών καθιστά απαραίτητη την συνεχή δημιουργία «λεξικών» από γλώσσα σε γλώσσα αλλά και ερμηνευτικών λεξικών μέσα στην ίδια γλώσσα, ώστε να μπορούμε να συνεννοηθούμε.

Είναι όμως γεγονός, ότι σε πολλές περιπτώσεις νεαρά ιδίως στελέχη επιχειρήσεων χρησιμοποιούν - είτε σκοπίμως είτε από άγνοια - αγγλικούς όρους ατόφιους ή ελληνοποιημένους. Σκοπίμως μεν για να θυμίζουν τις σπουδές τους στο εξωτερικό ή της υπεροχή τους. Από άγνοια δε επειδή πολλές φορές δεν γνωρίζουν την αντίστοιχη ελληνική λέξη ή και το ακριβές νόημα του αγγλικού όρου που χρησιμοποιούν.

Ένα σχετικό πολύ ωραίο και καυστικό άρθρο δημοσιεύτηκε στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της 19-9-2010 από όπου το αντιγράψαμε και το συνάπτουμε.

Κ. Καρκανιάς

Ένα βλέμμα Το κόνσεπτ, το πρότζεκτ, το μπάτζετ

Του Νίκου Γ. Ξυδακη

Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 19 Σεπτεμβρίου 2010

Θενξ μαν... Όταν τ' ακούω, μεταφράζω σιωπηρά: Ευχαριστώ, μάγκα μου. 'Η: Ευχαριστώ, φιλάρα... Τα μεταφράσματα μου φαίνονται πιο αρρενωπά και χυμώδη, πιο άμεσα, πιο μοναδικά. Γιατί λοιπόν οι μάγκες έφηβοι και οι μετέφηβοι τιπιβίζουν τα δικά τους κρεολικά greeklish; Ίσως γιατί κάθε γενιά χρειάζεται τη δική της ιδιόλεκτο, μια μυητική αργκό, προσωρινή, αναλώσιμη, φθαρτή, με ημερομηνία λήξεως. Η ιδιόλεκτος του «μαν» θα ξεθωριάσει με την είσοδό του σε ανώτερο σχολείο, με τη συμμόρφωσή του σε άλλες αργκό, ακαδημαϊκές ή επαγγελματικές, με την ένταξή του στα μαζικά υπερσύνολα της ενήλικης ζωής, της εργασίας.

Το ερώτημα παραμένει πάντως: Γιατί τα αγγλικά κατακλύζουν τον καθημερινό λόγο; Τα κρεολικά των εφήβων είναι η πιο αθώα περίπτωση, η πιο χαριτωμένη. Όταν όμως ακούς ενήλικους, επαγγελματίες, επιστήμονες, σπουδαγμένους, να παπαγαλίζουν αγγλικά, να περιγράφουν τη δουλειά τους, τη σκέψη τους, ακόμη και τη διάθεσή τους, με αγγλικά μονοσύλλαβα ή ολιγοσύλλαβα, δεμένα με λίγα ελληνικά ρήματα και άφθονα λεκτικά τικ, όπως «καταλαβαίνεις...», ε, τότε αρχίζεις να σκέφτεσαι για τα βαθύτερα αίτια.

Είναι αληθές ότι η γλωσσομάθεια έχει αυξηθεί γεωμετρικά τις τελευταίες δεκαετίες. Ο απόφοιτος λυκείου, ακόμη και χωρίς ιδιαίτερη επίδοση, θα διαβάζει και θα μιλάει αγγλικά ασυγκρίτως καλύτερα από τον ανάλογό του του '70, ακόμη και του '80. Μέγα μέρος των σπουδών διεξάγεται σε αγγλόφωνα σχολεία, προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά. Μέγα μέρος των επαγγελματιών απαιτεί καλή γνώση ξένης

γλώσσας. Το επικοινωνιακό περιβάλλον κατακλύζεται από ξένη γλώσσα: τηλεόραση, ταινίες, Διαδίκτυο, ποπ κουλτούρα.

Άρα η ένταξη στην ξένη γλώσσα, αγγλική εν προκειμένω, έρχεται αβίαστα, φυσικά. Όλα σε σπρώχνουν σε αυτή, γιατί να αντισταθείς; Ο ανάδελφος γλωσσικά Έλληνας, ο χαρτογιακάς ο ευρισκόμενος στον παγκοσμιοποιημένο χώρο των υπηρεσιών, με ανεπαρκή ουμανιστική παιδεία και αδιαμόρφωτο γλωσσικό όργανο, θα πέσει αναγκαστικά στην ευκολία του έτοιμου γλωσσικού κώδικα. Στα μοντέρνα επαγγέλματα των πάσης φύσεως υπηρεσιών, της επικοινωνίας, της ρευστής τέχνης, η συνεννόηση διεξάγεται γύρω από λέξεις-φетиχ, ας πούμε, τις εξής τρεις: κόνσεπτ, πρότζεκτ, μπάτζετ. Έχω ένα κόνσεπτ για ένα πρότζεκτ, αλλά δεν μου βγαίνει το μπάτζετ. Όλη η δημιουργικότητα, όλη η εργασία, ο κόπος, η σκέψη, το σφρίγος, όλα συμποσούνται σε αυτό το τρίπτυχο δισύλλαβων.

Παίζουν ρόλο οι σπουδές; Τα μάστερ μονοετούς σε βρετανικά πανεπιστήμια και πρώην πολυτέκνικ; Ναι, ασφαλώς, αλλά πολύ σοβαρότερο ρόλο παίζει το οιονεί διεθνές περιβάλλον της εργασίας, και η γενικευμένη ολιγογλωσσία των εταιρικών στελεχών. Στις μπίζνες δεν χρειάζονται καλά ελληνικά, δεν χρειάζεται καν γλώσσα, όλα διεξάγονται με στερεοτυπικές εκφράσεις και τυποποιημένες σκέψεις: αυτά κυκλοφορούν ως επικρατούσα αλήθεια.

Σοβαρό ρόλο παίζει και η ξενομανία. Υπό τον συνοπτικό αυτό όρο εννοούνται διάφορα συμπλέγματα καθυστέρησης, μειονεξίας, οκνηρίας, μιμητισμού - ψυχολογικά και κοινωνικά. Σε περιβάλλον ασφυκτικά ομογενοποιημένο, κοσμοπολίτικο, ίδιο παντού, άοσμο, άχρωμο, «πολιτισμένο», η διατήρηση ιδιαιτέρας ταυτότητας, ιδιομορφίας, ετεροχρωμίας, ντοπιολαλιάς, είναι δυσχερής, κοπιώδης, παράτολμη, ανεπιθύμητη εντέλει. Είναι ευκολότερο και ασφαλέστερο να ομοιάζεις, να κρύβεσαι ανάμεσα σε μυριάδες ομοιόχρωμους γκρίζους? γίνεσαι ευκολότερα αποδεκτός. Τα πλούσια, καλά ελληνικά είναι δύσκολα και σχεδόν ανώφελα οικονομικά-εργασιακά? τα κρεολικά, τα φραγκολεβαντίνικα, τα γκρίκλις του κόνσεπτ-πρότζεκτ είναι εύκολα, ακίνδυνα, ξεκούραστα, καλύπτουν αδυναμίες και ανεπάρκειες. Κι αφού ο ξένος το 'χει βρει, γιατί να σκάμε να το βρούμε εμείς στα ελληνικά; Μισή αλήθεια, ή και ψέμα. Το αντιλαμβάνομαι όταν ακούω γιατρούς να λένε αγγλικά όσα δεν ξέρουν ελληνικά λόγω οκνηρίας? κι όταν θυμάμαι σπουδαιούς γιατρούς να λένε για τις αμερικανικές σπουδές τους ότι το ευκολότερο πεδίο ήταν το γλωσσικό, λόγω ελληνογενούς ορολογίας.

Το ποτάμι που μας περιέχει είναι ορμητικό και κοσμοπολίτικο, με τρόπους καινούργιους. Αναμφίβολα. Η εγκατάλειψη της μητρικής γλώσσας όμως δεν είναι πρόοδος? είναι υποταγή και απώλεια ταυτότητας, είναι υπαρξιακή συρρίκνωση. Η γλώσσα δεν είναι μόνο εργαλείο, δεν είναι μόνο φόρμα, δεν είναι επικοινωνιακότητα? είναι νοητικό και αισθητικό συμβάν, είναι υλικότητα, είναι σχέση, κοινωνία. Πίσω από την κρεολική, τη θρυμματισμένη γλώσσα των στελεχών και των μοδάτων, των τεχνοκρατών, τώρα πια και των πολιτικών, αναπτύσσεται μια αναλόγως κρεολική, θρυμματισμένη σκέψη, ομοιόμορφη, ομοιόχρωμη, ομοιογενής, αδιάφορη, κολοβή, υποταγμένη. Υποταγμένη κυρίως.

ΕΠΤΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΠΟΥ ΜΑΡΑΖΩΝΟΥΝ ΠΑΡΑΜΕΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΑ

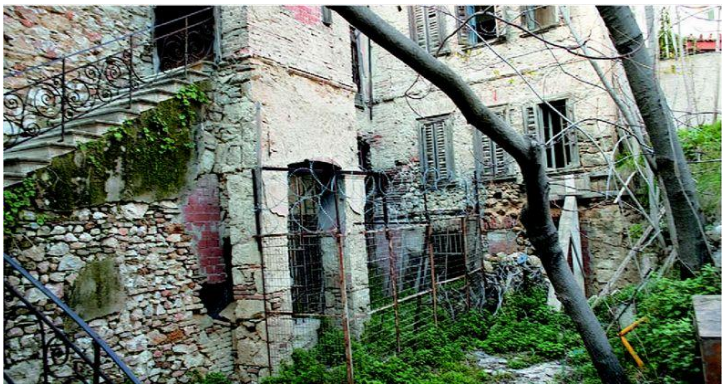
Κτίρια φαντάσματα

Των Μαίρης Αδαμοπούλου, Δημήτρη Ν. Μανιάτη

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Δευτέρα 10 Ιανουαρίου 2011

Βρίσκονται μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας. Είναι επτάκοσμήματα αρχιτεκτονικής φορτωμένα με βαριά ιστορία, που αντί να αποτελούν καμάρια για τις πόλεις τους μοιάζουν με ανοιχτές πληγές καθώς έχουν αφεθεί στο έλεος του χρόνου, της ασυνεννοησίας και της έλλειψης στρατηγικής για τη ναξιοποίηση της πλούσιας αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς.

Αποτέλεσμα; Ο χρόνος να αναλώνεται σε προτάσεις και να μην υλοποιείται καμία, και χάνεται η ευκαιρία αξιοποίησής τους. Ευτυχώς σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν και τα χρήματα και οι ιδέες, ίσως κάποιες κομβικές κινήσεις για να αναδιατάξουν τον χάρτη και τα αναδείξουν σε ζωτικές λύσεις που θα αναβαθμίσουν την καθημερινότητα των κατοίκων.

Οδός Σχολείου, Πλάκα. Στο βιβλίο «Χειμώνας του '41», ο συγγραφέας Δημήτρης Ψαθάς περιγράφει γλαφυρά σκηνές απ' τον λιμό της Αθήνας και τα χρόνια που εκατοντάδες άνθρωποι πέθαιναν από την πείνα και την ανέχεια. Τα ιστορικά μαγειρεία της οδού Σχολείου 4 στην Πλάκα έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στη διάσωση πολλών κατοίκων _ αν και σήμερα η εγκατάλειψη δεν προδίδει το ιστορικό παρελθόν τους. Εδώ έβραζαν τα καζάνια που τα μοίραζαν στις γειτονιές της Αθήνας και μάλιστα η Δόρα Στράτου είχε οργανώσει πολλά από τα

συσσίτια. Ο Αλκης Ράφτης, πρόεδρος του Θεάτρου Ελληνικών Χορών «Δόρα Στράτου», που στεγάζεται και λειτουργεί σχεδόν δίπλα στο μονώροφο εγκαταλειμμένο κτίριο των μαγειρειών κάνει τις δικές του παρατηρήσεις _ αφού έπειτα από δική του παρέμβαση το θέμα επανήλθε στην επιφάνεια: «Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, αυτό το κτίριο υπήρξε το σημαντικότερο της πόλης. Το ξέρω και από τις διηγήσεις των γονιών μου αφού είμαστε πολύ παλιά πλακιώτικη οικογένεια. Σήμερα το κτίριο και όλο το οικόπεδο (όπου έχουν βρεθεί και αρχαία) ανήκει στον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων. Πριν από καμιά δεκαριά χρόνια υπήρχε το σχέδιο να γίνει σχολείο ενώ σήμερα το μισό έχει μετατραπεί σε γήπεδο του μπάσκετ. Γνώμη μου είναι πως πρέπει να γίνει Μουσείο Κατοχής αφού από εκείνη την ιστορική περίοδο δεν αποτυπώνεται τίποτε σήμερα. Λάβετε υπόψη πως η Πλάκα είναι και τουριστική περιοχή και άρα θα έχει τη δική του αξία ένα Μουσείο της Κατοχής για να το βλέπει ο κόσμος», σημειώνει στα «ΝΕΑ».

Στέκουν βουβά, ξεχασμένα και αβοήθητα, ντυμένα με κουρελιασμένες λινάτσες στην καρδιά Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Κτίρια-πολύτιμες σελίδες της αρχιτεκτονικής μας ιστορίας, που έχουν βαλτώσει από τη γραφειοκρατία και την αδιαφορία, εκπέμπουν SOS

Μπορεί να πέρασαν 13 χρόνια από τότε που το υπουργείο Πολιτισμού έδωσε 1,8 δισ. δρχ για να αγοράσει το αλλοτινό διαμάντι της Αθήνας, το ξενοδοχείο «**Ακροπόλ Παλλάς**» επί των οδών Πατησίων, Αβέρωφ και Μάρνη, από τον Γιώργο Μπατατούδη (κάποτε πρόεδρο του ΠΑΟΚ που αθέτησε τους όρους του συμβολαίου και δεν έλαβε ποτέ τα υπόλοιπα 2,7 δισ. δρχ καθώς το συνολικό τίμημα αγοράς ανερχόταν στα 4,5 δισ. δρχ!). Όμως το κτίριο που συγκέντρωνε την ελίτ του Μεσοπολέμου και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα δείγματα της αρ νουβό στην Ελλάδα παραμένει κρυμμένο κάτω από σκισμένες λινάτσες και αποτελεί σκιά του εαυτού του. Μάρμαρα από τις όψεις του «απειλούν» τους περαστικούς. Αστεγοί και τοξικομανείς το έχουν μετατρέψει σε στέκι. Τρωκτικά έχουν βρει καταφύγιο. Λωποδύτες το εκμεταλλεύονται για να φτάνουν ευκολότερα στον στόχο τους, τα διαμερίσματα των γειτονικών πολυκατοικιών. Εγκατάλειψη και δυσσομία. Η χαριστική βολή για το κτίριο που λειτουργούσε ως ξενοδοχείο έως τη δεκαετία του '80 και κηρύχθηκε διατηρητέο μνημείο το 1991 ήρθε όταν πέρυσι ξέσπασε πυρκαγιά στο ύψους 34 μέτρων οικοδόμημα που σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Σωτήρης Μαγιάσης, η οποία προκάλεσε καταστροφές στο υπόγειο και το ισόγειό του. Ωστόσο το «Ακροπόλ Παλλάς» φαίνεται να ζει το μαρτύριο του Τάνταλου. Έχει φτάσει πολλές φορές στην πηγή, αλλά νερό δεν έχει καταφέρει να πιει καθώς η ηγεσία του ΥΠΠΟ κατά διαστήματα δείχνει να ενδιαφέρεται για την τύχη του, αλλά τα σχέδια ναυαγούν.

Αλλαγή πλεύσης ωστόσο φαίνεται να υιοθετεί η σημερινή ηγεσία του ΥΠΠΟΤ που ήδη έδωσε εντολή για να εκταμιευθούν 45.000 ευρώ ώστε να βελτιωθεί η όψη του ξενοδοχείου και να αντικατασταθούν οι σκισμένες λινάτσες, οι ετοιμόρροπες σκαλωσιές και τα σκουπίδια. Σχεδιάζει άμεσα την ένταξη της αποκατάστασής του με 12 εκατ. ευρώ που θα εξασφαλιστούν από τα ΠΕΠ Αττικής και την προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη εργολάβου. Αν όλα πάνε καλά και ο εργολάβος εγκατασταθεί μέσα στο 2011 στο σημερινό ερείπιο των 6.500 τ.μ. θα φιλοξενηθούν υπηρεσίες του ΥΠΠΟΤ, χώροι εκθέσεων και εκδηλώσεων, αναψυκτήριο, πωλητήριο, ενώ ενδέχεται να διαμορφωθεί και χώρος για τη φιλοξενία σημαντικών καλεσμένων.

Ο ποιητής δεν μένει πια εδώ

Οικία Ναπολέοντος Λαπαθιώτη. Κουντουριώτου 23 και Οικονόμου, Εξάρχεια. Η διώροφη νεοκλασική οικία με το υπερυψωμένο υπόγειο (ημιτριώροφο) και τον κήπο υπήρξε για χρόνια το σπίτι του ρομαντικού ποιητή Ναπολέοντος Λαπαθιώτη, μέχρι και την αυτοχειρία του το 1944. Σήμερα, η αρχοντική πινελιά του πυκνοκατοικημένου κέντρου _ που οικοδομήθηκε το 1870 _ δεν θυμίζει τον πρότερο αριστοκρατικό εαυτό της αφού παραμένει εγκαταλελειμμένη και σκοτεινή, ενώ εμπρησμοί και καταλήψεις άφησαν τα δικά τους αποτυπώματα. Το 2007 πάντως αγοράστηκε από ιδιώτες και υπάρχει πλάνο να γίνει κατοικία πάλι, με βάση την πρόταση-σχέδιο που κατέθεσε ο αρχιτέκτονας Γιάννης Σαΐτας στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων. Αν και το σπίτι του Λαπαθιώτη έχει κηρυχτεί διατηρητέο από το υπουργείο Πολιτισμού (πριν γίνει και Τουρισμού) το 1984 και το παλιό ΥΠΕΧΩΔΕ, σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί. Παλιότερα ο Σύλλογος Κατοίκων είχε προτείνει να γίνει χώρος καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Τι είναι αυτό όμως που κάνει το παραπάνω σπίτι ξεχωριστό; Η κλασική τριμερής διάρθρωση της πρόσοψης, με το αέτωμα και τον μεγάλο εξώστη με τα μαρμάρια φουρούσια, και τα «τραβηχτά» διακοσμητικά στοιχεία επάνω από τα ανοίγματα που συνδυάζονται με αυλή, εξωτερική κλίμακα και χαγιάτι. Το 2006 η θεατρική ομάδα Οχι Παίζουμε ανέβασε παραστάσεις εντός της ιστορικής οικίας με κεντρικό άξονα τον λόγο του ίδιου του Λαπαθιώτη. Το έργο «Καρδιά με κόκαλα, βίος και πολιτεία του ποιητή Ναπολέοντα Λαπαθιώτη» ήταν συνδημιουργία των Χρήστου Κανελλόπουλου και Γιώργου Σαχίνη και παίχτηκε στην αυλή του ερειπωμένου αρχοντικού του ποιητή.

Η Καρυάτιδα... αυτοκτόνησε

Οικία Τσίλερ. Τίποτα δεν θυμίζει την αλλοτινή αίγλη που τύλιγε την περίφημη οικία του αρχιτέκτονα που άλλαξε την όψη της Αθήνας, του Ερνέστου Τσίλερ. Ούτε οι ταλαιπωρημένες λινάτσες, ούτε η ερειπωμένη κατάσταση στην οποία βρίσκεται, ούτε η εσωτερική σκάλα και τα γύψινα που έχουν ήδη καταρρεύσει, ούτε η σοφίτα και τα υπόγεια που βρίσκονται σε κάκιστη κατάσταση. Πολύ δε περισσότερο η μία από τις Καρυάτιδες της πρόσοψης, που δεν άντεξε την αδιαφορία και ταχτυπήματα του καιρού και του χρόνου με αποτέλεσμα να γκρεμιστεί. Δείγμα του ώριμου νεοκλασικισμού, το μέγαρο της οδού Μαυρομιχάλη 6 ανεγέρθη την περίοδο 1882-1885 και έχει πολλά κοινά στοιχεία με το άλλο σπουδαίο δημιούργημα του Τσίλερ, την οικία Σλήμαν όπου στεγάζεται σήμερα το Νομισματικό Μουσείο, επί της Πανεπιστημίου (Ιλίου Μέλαθρον), καθώς ήταν πλούσια διακοσμημένο από τον δημιουργό του ζωγραφικού διακόσμου του Ιλίου Μελάθρου Γιούρι Σούμπιτς.

Αν και το σαλόνι της οικίας Τσίλερ αποτελούσε βασικό κόμβο στην κοσμική ζωή της Αθήνας, ο αρχιτέκτονας _ που έφερε πρώτος στην Ελλάδα τον τεχνητό εξαερισμό και την κεντρική θέρμανση _ εξαπατήθηκε από τους συνεταιίρους του, χρεοκόπησε και το σπίτι του αγοράστηκε το 1912 από τον τραπεζίτη και σπουδαίο συλλέκτη εικόνων Διονύσιο Λοβέρδο. Πριν από 17 χρόνια αποκτήθηκε από το υπουργείο Πολιτισμού, για λογαριασμό του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου. Σήμερα, η Διεύθυνση Αναστήλωσης Νεώτερων και Σύγχρονων Μνημείων υποστηρίζει πως πρέπει να κατεδαφιστούν τρία ετοιμόρροπα τμήματα του μεγάρου, ενώ το μουσείο που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει το μέγαρο ως εκθεσιακό χώρο διαφωνεί και ζητείτην πλήρη αξιοποίηση των 1.000 τ.μ. Μέχρι να λύσουν όμως τις διαφορές τους οι υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού υπάρχει κίνδυνος το κτίριο να μην υφίσταται πλέον...

Τρεις Ολυμπιάδες μετά

Εργοστάσιο Φιξ. Η Αθήνα μπορεί να διψά για ένα μουσείο σύγχρονης τέχνης, που δεν λείπει από καμία ευρωπαϊκή πρωτεύουσα, αλλά το παλιό εργοστάσιο Φιξ της Λεωφόρου Συγγρού, που έχει προγραμματιστεί να στεγάσει το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, εξακολουθεί να είναι μισογκρεμισμένο και τυλιγμένο με λινάτσες. Αποτέλεσμα; Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης γιορτάζει μια δεκαετία έντονης εκθεσιακής _ και όχι μόνον _ δραστηριότητας στην πόλη, χωρίς να έχει μόνιμη στέγη, μετατρεπόμενο σε νομάδα που έχει κατά καιρούς βρει στέγη από το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και την Ελευσίνα έως τον... δρόμο (πεζόδρομο Διονυσίου Αρεοπαγίτου), ενώ τα τελευταία δύο χρόνια συγκατοικεί με το Εθνικό Ωδείο. Το εγκαταλελειμμένο κτίριο της Λεωφόρου Συγγρού έπρεπε να είναι έτοιμο εδώ και μια δεκαετία _ για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας. Και τώρα _ αν όλα πάνε καλά _ θα είναι έτοιμο μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου! Ενστάσεις και προβλήματα κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, αλλά και ο εντοπισμός αμιάντου στο

κτίριο ήταν οι βασικές αιτίες που προκάλεσαν καθυστερήσεις. Τελική ημερομηνία παράδοσης του κτιρίου είχε καθοριστεί περασμένος Ιανουάριος, αλλά το φθινόπωρο του 2009 ο εργολάβος είχε προχωρήσει σε ελάχιστες εργασίες αφήνοντας ουσιαστικά το κτίριο να... χάσκει στην καρδιά της Αθήνας.

Τελικά ο εργολάβος κηρύχθηκε έκπτωτος και τώρα το υπουργείο Πολιτισμού ετοιμάζεται να προκηρύξει νέο διαγωνισμό. Και αν δεν υπάρξουν ενστάσεις και καθυστερήσεις δεν αποκλείεται το αναγεννημένο κτίριο να αποκαλυφθεί το 2013 _το μισό από αυτό που σχεδίασε ο Τάκης Ζενέτος, καθώς το υπόλοιπο μισό έχει ήδη γκρεμιστεί για τις ανάγκες της Αττικό Μετρό, στην οποία ανήκε και από την οποία το έχει νοικιάσει για 50 χρόνια το μουσείο.

Όσο για τη χρηματοδότηση, φαίνεται πως τα 35 εκατ. ευρώ (προέρχονταν από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και πέρασαν ως έργο-γέφυρα στα ΠΕΠ Αττικής) θα αποδειχθούν αρκετά για την ολοκλήρωση του έργου. Διότι μπορεί μεν να έχουν περάσει πέντε χρόνια από τον προϋπολογισμό, εκτιμάται όμως ότι η οικονομική κρίση θα ευνοήσει την κατάσταση και δεν θα επιβάλει αύξηση του κόστους.

Βαλτωμένα σε συζητήσεις

Προσφυγικά Αλεξάνδρας. Βρίσκονται στη μέση της Λεωφόρου Αλεξάνδρας. Μοναδικοί μάρτυρες ζωής ανάμεσα στα ξεχαρβαλωμένα παράθυρα και τις πόρτες, κάποιες σκιές αστέγων και ναρκομανών. Είναι οι προσφυγικές πολυκατοικίες της Λεωφόρου Αλεξάνδρας που κάποτε έσφυζαν από ζωή και σήμερα στέκουν αβοήθητες, περιμένοντας να αποφασιστεί η τύχη τους. Και μέχρι τότε μένουν αναξιοποίητες. Έργο των αρχιτεκτόνων Κίμων Λάσκαρη και Δημήτρη Κυριακού, το συγκρότημα των οκτώ προσφυγικών πολυκατοικιών ολοκληρώθηκε το 1935 και θεωρείται άριστο δείγμα του κινήματος Μπάουχαους. Κατασκευάστηκε σε τμήμα του Κτήματος Αμπελοκήπων του Δήμου Αθηναίων, τμήματα του οποίου είχαν παραχωρηθεί για να χτιστούν ο Αρειος Πάγος, το γήπεδο του Παναθηναϊκού και το Νοσοκομείο «Αγίος Σάββας».

Κηρυγμένα μνημεία, οι προσφυγικές πολυκατοικίες καταλαμβάνουν επιφάνεια 14,5 στρεμμάτων, από τα οποία 70% είναι κοινόχρηστοι χώροι. Το συγκρότημα, συνολικής επιφάνειας 11.000 τετραγωνικών, αποτελείται από 228 διαμερίσματα, από τα οποία τα 51 κατοικούνται από ιδιώτες. Έχουν αγοραστεί από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου 140 στρέμματα και άλλα 40 είχαν απαλλοτριωθεί το 2003 από το τότε ΥΠΕΧΩΔΕ, στο πλαίσιο των σχεδίων ευρύτερης ανάπλασης, που προέβλεπε και την κατεδάφιση των έξι κτιρίων από τα οκτώ.

Το μέλλον τους όμως έχει βαλτώσει σε συζητήσεις ανάμεσα στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος και τον Δήμο Αθηναίων και ουδείς έχει αποφασίσει αν τελικώς θα υλοποιηθούν κάποιες από τις προτάσεις που θέλουν σε τέσσερις πολυκατοικίες να στεγαστεί η βιβλιοθήκη του ΤΕΕ, δύο άλλες να μετατραπούν σε φοιτητική εστία για τους σπουδαστές της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών και οι δύο εναπομείνουσες που βρίσκονται πιο κοντά στον «Αγίο Σάββα» να μετατραπούν σε χώρο φιλοξενίας για τους συγγενείς των ασθενών.

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=17058329&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=17058331&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=17058309&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=17058315&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

Η ΥΦΑΝΕΤ των 70,2 εκατ. ευρώ

<http://images.tanea.gr/assetservice/Image.ashx?c=17058328&r=0&p=0&t=0&q=100&v=1&s=1&w=800>

«Στοιχειωμένο», «καταραμένο» (από τις εργάτριες που όταν το εργοστάσιο έκλεισε το 1969, ύστερα από 43 χρόνια συνεχούς δραστηριότητας, έμειναν χωρίς δουλειά), όπως και να 'χει, το κτίριο της ΥΦΑΝΕΤ στην Τούμπα της Θεσσαλονίκης παραμένει αναξιοποίητο.

Το κτίριο ανεγέρθηκε το 1926, λειτούργησε ως εργοστάσιο έως το 1969, έκλεισε, κατασχέθηκε, πέρασε στην Εθνική Τράπεζα (λόγω χρεών του ιδιοκτήτη), «εντοπίστηκε» το 1985 από τη Μελίνα Μερκούρη που ανακοίνωσε την ίδρυση στους χώρους του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης, εντάχθηκε στα έργα της περιφέρειας Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του 1997 με προϋπολογισμό 2,2 δισ. δραχμές, τα χρήματα αγνοούνται, το έργο δεν υλοποιήθηκε και το 2000 καταλήφθηκε από νεαρούς αναρχικούς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2006 _ ώρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας _ το κτίριο αγοράστηκε από το υπουργείο Πολιτισμού έναντι 10,2 εκατ. ευρώ που εκταμιεύτηκαν από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Στο μεταξύ, από το 2000 το ΥΠΠΟ αγόρασε τα περίφημα έργα της συλλογής Κωστάκη αντί 60 εκατ. ευρώ («το μεγαλύτερο ποσό που δόθηκε ποτέ από ιδρύσεως ελληνικού κράτους για την αγορά έργων τέχνης»)

προκειμένου να τα εκθέσει στο νέο κτίριο. Σήμερα, η ΥΦΑΝΕΤ, ένα από τα σημαντικότερα δείγματα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής στη χώρα, παραμένει εστία μόλυνσηςκαταρρέοντας υπό το βάρος της εγκατάλειψης. Οι μόνοι που φαίνεται να το... φροντίζουν είναι ίσως οι δεκάδες νεαροί καταληψίες του, που κατοικούν σε μια πτέρυγα του κτιρίου.

Το ξενοδοχείο «Ακροπόλ – Παλλάς» επί των οδών Πατησίων, Αβέρωφ και Μάρνη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα δείγματα της αρ νουβό στην Ελλάδα.

Το σπίτι του Ερνέστου Τσίλερ στην οδό Μαυρομιχάλη. Στην επάνω δεξιά γωνία διακρίνεται η γκρεμισμένη Καρυάτιδα.

Από τα 228 διαμερίσματα που αποτελούν τις προσφυγικές πολυκατοικίες της Λεωφ. Αλεξάνδρας, μόλις τα 51 κατοικούνται σήμερα.

Μισογκρεμισμένο και τυλιγμένο σε λινάτσες εξακολουθεί να είναι το παλιό εργοστάσιο Φιξ στη Λεωφόρο Συγγρού, που θα στεγάσει το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

Επιδοτήσεις για εξοικονόμηση νερού

Θα επαναχρησιμοποιείται όσο χάνεται άσκοπα

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Προκόπης Γιόγιακας , prok@dolnet.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Τρίτη 7 Δεκεμβρίου 2010

Πρόγραμμα εξοικονόμησης νερού στα σπίτια – το οποίο θα κινείται στην ίδια λογική με το πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας και θα «τρέξει» από τον επόμενο χρόνο – εξήγγειλε χθες η υπουργός Περιβάλλοντος κ. Τίνα Μπιρμπίλη.

Πρόγραμμα εξοικονόμησης νερού

Το πρόγραμμα θα στηριχθεί σε νέες τεχνολογίες για την αξιοποίηση του νερού

- από τη βροχή
- από τα πλυντήρια

θα στηριχθεί κυρίως στην εμπειρία της Κύπρου, όπου

- επιδοτούνται με **3.000 ευρώ** η η εγκατάσταση συστήματος για την επεξεργασία του νερού από τα ντους και τους νιπτήρες
- με **700 ευρώ** η γεώτρηση για τη χρησιμοποίηση 250 κυβικών μέτρων νερού ετησίως από τη γεώτρηση στους κήπους
- με επιπλέον 700 ευρώ η σύνδεση της γεώτρησης με την κατοικία

Το πρόγραμμα είναι ακόμη υπό διαμόρφωση και όπως αναφέρθηκε χθες στη διάρκεια παρουσίασης των δράσεων στον τομέα των υδάτων θα στηριχθεί και σε νέες τεχνολογίες για την αξιοποίηση του νερού από τη βροχή και από τα πλυντήρια αλλά και στην εξοικονόμηση νερού από άλλες οικιακές χρήσεις. Η υπουργός δεν ξεκαθάρισε τι είδους κίνητρα θα δοθούν, ανέφερε όμως ότι η διαμόρφωσή του θα στηριχθεί στην εμπειρία της Κύπρου και της Αυστραλίας.

Η Κύπρος αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας. Η εξοικονόμηση νερού πέρα από τις μονάδες αφαλάτωσης γίνεται και μέσω της συλλογής και επαναχρησιμοποίησης του νερού οικιακής χρήσης από τους νιπτήρες, τα ντους και τους νεροχύτες που καταλήγουν κυρίως στις τουαλέτες αντί πόσιμο νερού που χρησιμοποιείται στα καζανάκια. Επιπλέον στα καζανάκια συνιστάται η τοποθέτηση μπουκαλιών με άμμο στο εσωτερικό τους για χρήση της λιγότερης δυνατής ποσότητας νερού.

«Η εγκατάσταση στα σπίτια συστήματος επεξεργασίας νερού από τα ντους και τους νιπτήρες επιδοτείται με 3.000 ευρώ» επισημαίνει στα «ΝΕΑ» ο διευθυντής του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων της Κύπρου κ. Σοφοκλής Αλετράρης. Επίσης εξηγεί «στην Κύπρο επιδοτείται με 700 ευρώ το άνοιγμα γεώτρησης προκειμένου το νερό να χρησιμοποιείται για το πότισμα των κήπων. Ο περιορισμός που μπαίνει είναι να χρησιμοποιούνται από τη γεώτρηση μόνο 250 κυβικά μέτρα νερό τον χρόνο. Αν γίνει σύνδεση της γεώτρησης με την κατοικία, τότε υπάρχει επιπλέον επιδότηση 700 ευρώ».

Όπως ανέφερε η κ. Μπιρμπίλη, ήδη «είναι έτοιμη η κοινή υπουργική απόφαση για την επαναχρησιμοποίηση υγρών αποβλήτων όχι μόνο για αρδευτικούς σκοπούς αλλά και για αστική (εκτός από πόση) χρήση, για αναπλάσεις, δημιουργία χώρων αναψυχής αλλά και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφόρων».

Σύμφωνα με την υπουργό, μέχρι το 2014 θα έχουν ολοκληρωθεί τα απαιτούμενα έργα για τα δίκτυα αποχέτευσης και τους βιολογικούς καθαρισμούς της Ανατολικής Αττικής, ενώ σε 5 χρόνια θα έχουν κατασκευαστεί 400 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων σε περιοχές με ισοδύναμο πληθυσμό από 2.000 έως 15.000 κατοίκους.

Ανοιχτό το ενδεχόμενο για παράταση των αιτήσεων για τους ημιυπαίθριους

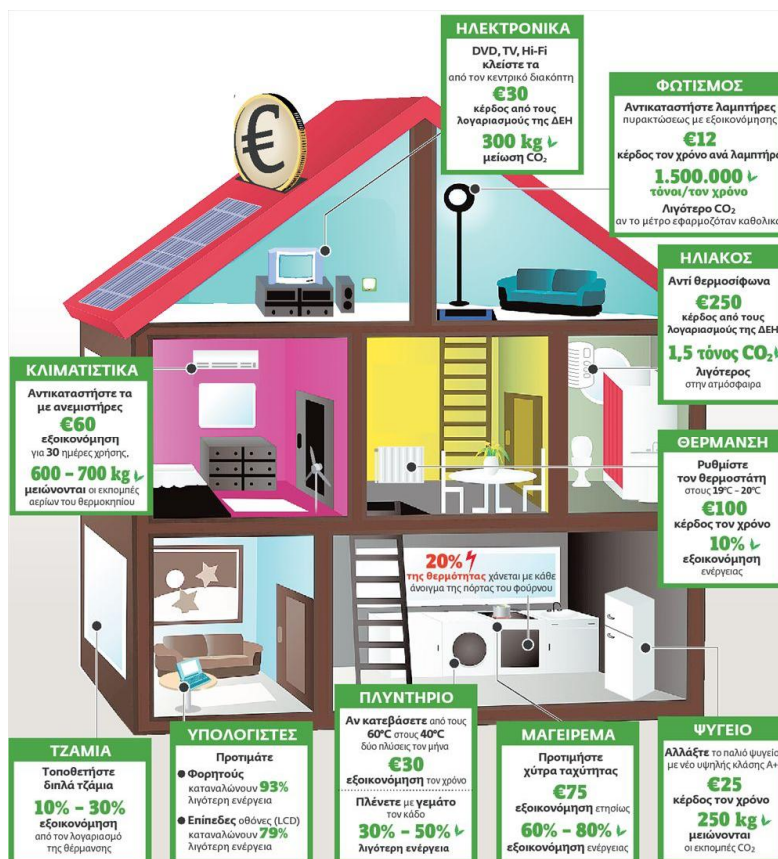
ΑΝΟΙΧΤΟ το ενδεχόμενο να δοθεί παράταση για την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων για την τακτοποίηση των παράνομα κλειστών χώρων, όπως είναι οι ημιυπαίθριοι, άφησε χθες η υπουργός Περιβάλλοντος, κ. Τίνα Μπιρμπίλη. «Θα αξιολογήσουμε αν είναι απαραίτητο να δοθεί παράταση», τόνισε χαρακτηριστικά.

Εως τώρα έχει δοθεί δίμηνη παράταση για την υποβολή των δικαιολογητικών, που γίνεται μέσω των ταχυδρομείων. Η εκτίμηση είναι ότι μέχρι τώρα έχουν υποβληθεί γύρω στις 300.000 αιτήσεις. Οι ιδιοκτήτες έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν για 40 χρόνια τους παράνομα κλειστούς ημιυπαίθριους, τις σοφίτες, τα πατάρια, τα υπόγεια, τους φωταγωγούς, τα εσωτερικά αίθρια, τις εσοχές των κτιρίων και τις πιλοτές, με βάση τις νέες ρυθμίσεις του υπουργείου Περιβάλλοντος.

Την ίδια ώρα, σε ό,τι αφορά τα αυθαίρετα, η υπουργός Περιβάλλοντος τόνισε χθες ότι συμφωνεί με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία κρίνονται ως παράνομα όλα τα αυθαίρετα που χτίστηκαν μετά το 1983. «Η απόφαση του ΣτΕ τονίζει αυτό που λέμε, ότι δεν επιτρέπεται η δημιουργία νέας γενιάς αυθαιρέτων», επισήμανε χαρακτηριστικά.

Η κρίση κάνει καλό στο περιβάλλον Πώς μπορεί να μειωθεί ο λογαριασμός της ΔΕΗ με έξυπνες λύσεις

ΜΑΧΗ ΤΡΑΤΣΑ | Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου 2010

Μπορεί στην Ελλάδα τα αυστηρά μέτρα λιτότητας που έχει επιβάλει το ΔΝΤ να είναι δυσβάσταχτα, αλλά, όπως φαίνεται, η ύφεση μπορεί να αναστρέψει την κλιματική αλλαγή που απειλεί τον πλανήτη. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, το 2009 οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (εκείνων που ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή) μειώθηκαν 7% περισσότερο απ' ό,τι το 2008. Και αυτό διότι οι καταναλωτές στην Ευρώπη περιόρισαν κατά 5,5% την κατανάλωση άνθρακα (λιγνίτη και λιθάνθρακα για παραγωγή ηλεκτρισμού), πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Όπως αναφέρουν οι επιστήμονες της υπηρεσίας σε έκθεσή τους η οποία δημοσιεύθηκε στις αρχές της εβδομάδας, η οικονομική κρίση μπορεί να συμβάλει στην προσπάθεια επίτευξης του ευρωπαϊκού στόχου «20- 20- 20»- δηλαδή 20% λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (το κυριότερο θερμοκηπικό αέριο) και 20% συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο ως το 2020.

Ως σήμερα παραμένουν ανεκμετάλλευτες στην Ελλάδα οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας στον κτιριακό τομέα ο οποίος ευθύνεται για περισσότερο από το ένα τρίτο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας της χώρας μας. Τα ελληνικά σπίτια καταναλώνουν ως και 3,5 φορές περισσότερη ενέργεια για θέρμανση απ' ό,τι οι αντίστοιχες κατοικίες στην παγωμένη Φινλανδία.

Οι Έλληνες συνεχίζουν να σπαταλούν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους για θέρμανση τον χειμώνα και για ψύξη το καλοκαίρι. «Τα επιδόματα θέρμανσης δεν πρέπει να εξετάζονται ως λύσεις,όχι μόνο εξαιτίας της δημοσιονομικής ανεπάρκειαςαλλά και λόγω του αποσπασματικού και

*παροδικού χαρακτήρα τους» σημειώνει ο υπεύθυνος για θέματα Ενέργειας της Greenpeace κ. **Δ. Ιγνατίου**.*

Το πρόγραμμα επιδοτήσεων «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον» αναμένεται να ωφελήσει λίγα φτωχά νοικοκυριά, όμως έχει περιορισμένο εύρος εφαρμογής (100.000μ κατοικίες). *«Περίπου 3,5 εκατομμύρια κατοικίες χτισμένες πριν από το 1980 (δεν διαθέτουν θερμομόνωση) θα παραμείνουν εκτός προγράμματος. Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση θα έχει ήδη δεσμεύσει κεφάλαια περίπου 400 εκατ. ευρώ, χωρίς τελικά να αποκομίσει το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από αυτά»* σημειώνει ο κ. Γρηγορίου, επισημαίνοντας ότι η κυβέρνηση οφείλει να δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ισχυρών φορολογικών κινήτρων. Αν μάλιστα συνοδευθεί με κρατικές εγγυήσεις δανείων και επιδότηση επιτοκίου με στόχο ο τραπεζικός τομέας να στηρίξει ένα σχέδιο αναβάθμισης των ελληνικών κτιρίων, τότε, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Greenpeace, θα μπορούσαν να δημιουργηθούν ως και 140.000 θέσεις εργασίας ως το 2020.

Όσο για την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) η οποία αφορά τον κανονισμό ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, *«η εφαρμογή της, αν και υπέρμετρα καθυστερημένη,θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες των νεόδμητων κτιρίων»* τονίζει ο υπεύθυνος Εκστρατειών Πολιτικής του WWF κ. **Αχ. Πληθάρας**.

Τα μέτρα και οι πρωτοβουλίες της Πολιτείας αποτελούν το ένα σκέλος της υπόθεσης «εξοικονόμηση ενέργειας». Το άλλο αφορά την ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών, τη στιγμή μάλιστα που η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας εισηγείται αύξηση στην τιμή της κιλοβατώρας κατά 15% στα οικιακά τιμολόγια ρεύματος της ΔΕΗ για την τριετία 2011-2013. Σήμερα «Το Βήμα» προτείνει λύσεις για να μειώσει ο καταναλωτής τον λογαριασμό της ΔΕΗ αλλά και το κονδύλι για πετρέλαιο θέρμανσης αλλάζοντας συνήθειες και συσκευές στο σπίτι και στο γραφείο.

Ο ΙΕΡΟΚΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

«Εσείς είστε απ' εμάς ή εμείς απ' εσάς;»

Του Παύλου Ηλ. Αγιαννίδη

Τα ρωμαίικα της Τραπεζούντας που τα μιλούν ακόμα χιλιάδες μουσουλμάνοι στα γύρω χωριά, έλεγε προ ημερών στη βρετανική εφημερίδα «The Independent» η λέκτορας στο Κέμπριτζ Ιωάννα Σιταρίδου, είναι πολύ κοντά στα αρχαία ελληνικά. Ο ηθοποιός, που τα καταλαβαίνει και έχει επισκεφτεί επανειλημμένα τον τόπο, μιλάει γι' αυτά με αγάπη, με εικόνες και παραδείγματα

«Πήγα τρεις φορές απότο 2008 στα χωριά γύρω από την Τραπεζούντα, όπου έχει διατηρηθεί μια διάλεκτος σαν την ποντιακή που συγγενεύει με τα αρχαία ελληνικά. Προηγήθηκαν βέβαια κάποιοι άνθρωποι που είχαν κάνει διερευνητικά ταξίδια και με συνόδευσαν», λέει στα «ΝΕΑ» ο ηθοποιός Ιεροκλής Μιχαηλίδης, γνώστης κατά 90%, όπως αναφέρει, της ποντιακής διαλέκτου (εξ ου και τα σκετς του στα ποντιακά με τους Αγαμους Θύτες). «Είναι πολύ φιλόξενοι εκεί οι άνθρωποι. Δεκάδες χιλιάδες που μιλάνε την ίδια γλώσσα με μας. Είναι αγροτικές περιοχές, αλλά υπάρχουν και πολλά βουνά. Και το τοπίο αλπικό, απείρου κάλλους. Οι ποντιακές Αλπεις!».

Μάθατε πώς διατήρησαν αυτή τη γλώσσα, που προέρχεται από την αρχαία ελληνική, ανά τους αιώνες;

Παρότι δεν υπάρχει γραφή γι' αυτή τη γλώσσα και τη γράφουν με λατινικούς χαρακτήρες τα παιδιά, διατηρήθηκε στο σπίτι. Μου είπαν ότι υπήρχαν χωριά που δεν γνώριζαν τουρκικά ως το '80. Το Κοράνι μέχρι και το '70 - '80 διδασκόταν στην ποντιακή, στα αρχαία ελληνικά δηλαδή, γιατί ήταν η μόνη γλώσσα που κατανοούσαν.

Μιλάμε δε για τεράστιες περιοχές, δύο πολύ μεγάλα κομμάτια της περιοχής Τραπεζούντας. Ο Δυτικός Πόντος λένε πως είναι μεγαλύτερος από την Ελλάδα – και είναι αυτός που υπέστη τις περισσότερες σφαγές.

Στον Ανατολικό Πόντο μεγάλες επαρχίες εξισλαμίστηκαν, κυρίως για φορολογικούς λόγους, καθώς στην Οθωμανική Αυτοκρατορία δεν υπήρχε η έννοια «Τούρκος» και απλώς οϊμουσουλμάνοι πλήρωναν περισσότερους φόρους και οϊχριστιανοί ακόμα περισσότερους. Ήταν το λεγόμενο «ρουμ μιλέτ».

Κάποιοι λένε πως είχαμε δείγματα ανθρώπων που αλλαξοπίστησαν, εξισλαμίστηκαν, αλλά παρέμειναν κρυπτοχριστιανοί ή είχαν έστω και επίγνωση ότι κάποιοι από τους προπάππους τους είχαν ελληνικά ονόματα.

Ένα άλλο σημείο, που είναι ακόμη πιο απτή η σχέση μετα ποντιακά, εκτός από τη γλώσσα είναι η μουσική και οι χοροί τους. Άλλωστε το έμβλημα της Τραπεζούντας είναι τρεις άντρες που χορεύουν πυρρίχιο.

Όταν με υποδέχονταν σε πανηγύρια –και κάποια απ' αυτά είναι και εθνικιστικά, καθώς σε δύο κομμάτια του Ανατολικού Πόντου υπάρχουν Γκρίζοι Λύκοι, ακόμη και ελληνόφωνοι –, έβρισκα ανθρώπους (σκέψου, 1.100 χιλιόμετρα από την Κωνσταντινούπολη!) και μου έλεγαν «καλά ημέρας». Και όταν σε κερνάνε τσάι και λένε «άγου και φέρεν ένα τσάι», παθαίνεις σοκ γιατί ακούς αρχαία ελληνικά. Το δε συγκλονιστικό είναι πως εκατομμύρια και εκεί – αλλά και στη Γερμανία το πέτυχα αυτό – ακούνε ποντιακή λύρα μεπροσήλωση. Δενακούνε σάζια και άλλα τουρκικά ιδιώματα. Αν σκεφθεί κανείς ότι στην Ελλάδα ένας δίσκος με ποντιακή μουσική πουλάει 5.000-10.000 κομμάτια κι εκεί πουλάει 150.000, καταλαβαίνει την απήχηση. Μάλιστα υπάρχουν και δίσκοι με ελληνικά και τουρκικά με ποντιακή λύρα και πουλάνε και αυτοί πάρα πολύ. Είναι εντυπωσιακό δε πως αναγνωρίζουν τη σχέση και από την πλευρά τους και σε χαιρετούν θέτοντας την κλασική ερώτηση: «Εσείς είστε απ' εμάς ή εμείς απ' εσάς;». Εγώ πάντως που μιλάω την ποντιακή γλώσσα (και ένας παππούς μου από την Ανατολική Θράκη και μια γιαγιά μου από τη Σμύρνη) τους καταλαβαίνω άνετα.

Όσοι Έλληνες λένε πως δεν καταλαβαίνουν τα ποντιακά είναι μόνο από φόβο. Αν προσέξεις και σε βοηθήσει κάποιος, μέσα σε λίγες μέρες μπορείς να τα μάθεις. Παράδειγμα: Η ευχή των Ποντίων αυτές τις ημέρες ήταν «υείας κι ευλοίας» – δίχως το γράμμα «γ» δηλαδή. Δεν χρειάζεσαι και μάστερ Γλωσσολογίας για να το καταλάβεις.

Απ' ό,τι λένε οι γλωσσολόγοι, η γλώσσα που μιλάνε εκεί θεωρείται μείγμα ελληνιστικής και βυζαντινής διαλέκτου. Μόνο που συναντάς ακόμη και ομηρικούς τύπους. Ακούς, φέρ' ειπείν, για την αρκούδα τη λέξη «η άρκτα» – στα ποντιακά είναι «ο άρκον». Είναι λέξεις που έχουν διατηρηθεί σχεδόν τρεις χιλιάδες χρόνια. Για μένα, που δεν είμαι επιστήμονας της γλώσσας, είναι αδιανόητο και που το συναντάς στη Μαύρη Θάλασσα, στα σύνορα της Γεωργίας σχεδόν.

Γλωσσολόγοι διαπίστωσαν πως η απόσταση της γλώσσας του Σαίξπηρ από τη σύγχρονη αγγλική είναι πολύ μεγαλύτερη από ό,τι η απόσταση των νέων ελληνικών και των αρχαίων. Κι ας έχουν περάσει εκεί μόνο πεντακόσια χρόνια κι εδώ δύο χιλιάδες!

Πρέπει να ξέρει όμως κάποιος ότι η Τραπεζούντα στημεγάλη της ακμή είχε ένα σοβαρό σχολείο, το Φροντιστήριο Τραπεζούντος, ένα εντυπωσιακό κτίριο στην παραλία. Ας σκεφτούμε πόσες εφημερίδες βγαίνουν στα ελληνικά, πόσα θέατρα παίζανε στα ελληνικά, πόσες φιλαρμονικές υπήρχαν... Στο χωριό του προπάππου μου υπήρχε ελληνικός θίασος που έδινε παραστάσεις στα ελληνικά από τα τέλη του 19ου αιώνα.

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι εκεί, εν κατακλείδι, μαθαίνανε ποντιακά στο σπίτι, νεοελληνικά στο σχολείο και μιλούσαν τουρκικά μόνο στις επαφές τους με το επίσημο κράτος ή στις εμπορικές τους συναλλαγές με τους Τούρκους. Μέχρι πρόσφατα ήταν βέβαια απαγορευμένο να μιλάς «ρούμτσα», δηλαδή ρωμαίικα.

«Τα ρωμαίικα της Τραπεζούντας είναι μια γλώσσα που κι εκεί τείνει να εξαφανιστεί – εδώ κοντεύει να εξαφανιστεί η ποντιακή στην Ελλάδα, που είναι και ελληνική διάλεκτος»

«Νιώθεις τον ομφάλιο λώρο»

Αν κρατούσε μια εικόνα από τον τόπο των ρωμαίικων, στα υψίπεδα γύρω από την Τραπεζούντα, ο Ιεροκλής Μιχαηλίδης ποια θα ήταν αυτή;

«Έχω μια αίσθηση του τοπίου που ήταν πρωτόγνωρο για μένα, καταπράσινα δάση, με βουνά, ποτάμια, κι από κάτω η θάλασσα. Αλπεις με θάλασσα!», λέει στα «ΝΕΑ». «Για μένα το συναισθηματικό είναι ότι έχω έστω μια μακρινή σχέση με τον τόπο. Νιώθεις σαν να έχεις έναν ομφάλιο λώρο. Μια βαθύτερη, κυτταρική σχέση. Το παθαίνουμε και στην Πόλη αυτό. Υπάρχει κάτι δικό μας εκεί – και στη Σμύρνη και στη Θράκη. Εκείνο που με στεναχωρεί είναι ότι αν πεις ότι αγαπάς αυτούς τους τόπους σε λένε... πατριδοκάπηλο. Είναι δύο οι τάσεις: η μια που θέλει να φτιάχνει ιδεολογήματα και η άλλη η βλακώδης που είναι απλοϊκή και καταστροφική. Πρέπει να τις ξεπεράσεις και τις δύο και να αφεθείς στο συναισθηματικό, στο πολιτιστικό και στη γνώση της Ιστορίας σου. Δεν μπορείς να αγνοείς αυτό που είσαι.

Όλα τα άλλα είναι απλώς ανοησία».

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ: Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Δευτέρα 10 Ιανουαρίου 2011

Εορτασμός για τα 20 χρόνια δράσης και προσφοράς του Κέντρου Ελληνικού Χορού και Λαϊκού Πολιτισμού

Το Κέντρο Ελληνικού Χορού και Λαϊκού Πολιτισμού (ΚΕΧΟΛΠ) γιόρτασε τα 20 χρόνια δράσης και προσφοράς του, την Παρασκευή 22/10 στην Αίθουσα Τελετών του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός.

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης έγινε ειδική αναφορά στην συνεισφορά του Ελληνοβρετανικού Κολλεγίου.

Υπενθυμίζουμε, ότι το Ελληνοβρετανικό έχει αναλάβει την χορηγία του περιοδικού "Χοροστάσι", της τριμηνιαίας έκδοσης του Κέντρου Ελληνικού Χορού και Λαϊκού Πολιτισμού.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΣΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ: "ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ"

Το Κολλέγιο παρακολουθεί συστηματικά από πενταετίας τα θέματα που αφορούν την μορφή του "Κόσμου που έρχεται" μέσα στα οποία είναι αυτά των Βιολογικών Καλλιεργειών, της Βιολογικής Αρχιτεκτονικής, των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας κλπ. Όλα τα παραπάνω επηρεάζουν το πεδίο εργασίας πολλών επιστημόνων - Γεωπόνων, Αρχιτεκτόνων, Μηχανολόγων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Οικονομολόγων, Στελεχών Διοίκησης Επιχειρήσεων κλπ αλλά και την ζωή όλων μας.

Στο τμήμα Αρχιτεκτονικής του Κολλεγίου, διδάσκουν δύο αξιόλογοι καθηγητές, οι οποίοι έχουν σπουδάσει και ασχοληθεί ειδικά με θέματα Βιο-Αρχιτεκτονικής, η κυρία Σκουλούδη και η κυρία Αλεξανδρή και αυτό μας δίνει την δυνατότητα να ασχολούμαστε με τα σχετικά θέματα πολύ πιο τεκμηριωμένα.

Η κυρία Σκουλούδη παρακολούθησε τις εργασίες της Ημερίδας που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών με θέμα: "Ενεργειακά Αποδοτικά Κτίρια: Πρόκληση και ευκαιρία για βιώσιμη ανάπτυξη"

Συμπόσιο με θέμα: "Ενεργειακά Αποδοτικά Κτίρια: Πρόκληση και ευκαιρία για βιώσιμη ανάπτυξη" Διοργάνωση: Συμβούλιο ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) Τετάρτη, 8 Δεκεμβρίου 2010, στο Ίδρυμα Ευγενίδου

Η Ελλάδα έχει μεγάλη και άμεση ανάγκη να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας στα κτίρια, αλλά και την ευκαιρία να το πραγματοποιήσει με οφέλη για την κοινωνία και την οικονομία, προωθώντας ταυτόχρονα σημαντικές αναπτυξιακές λύσεις σε μία περίοδο κρίσης.

Όπως τονίστηκε στο Συμπόσιο, το θέμα της μείωσης της κατανάλωσης της ενέργειας στα κτίρια είναι σήμερα εξαιρετικής σημασίας τόσο για την παγκόσμια όσο και για την Ελληνική Οικονομία. Το ποσοστό κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια διεθνώς είναι το μεγαλύτερο σε σχέση με άλλους τομείς κατανάλωσης ενέργειας. Έχει υπολογιστεί ότι τα κτίρια ευθύνονται για το 38% των αερίων του θερμοκηπίου, ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό των μεταφορών (26%) και της βιομηχανίας (33%). Ειδικά δε, για την Ελλάδα έχει υπολογιστεί ότι τα κτίρια καταναλώνουν το 40% της τελικής ενέργειας, συμβάλλοντας άμεσα ή έμμεσα στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Ο κ. Βιδάλης, Πρόεδρος Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, προέτρεψε την ελληνική επιχειρηματικότητα να αδράξει την ευκαιρία, μετατρέποντας το πρόβλημα σε πρόκληση και την πρόκληση σε καινοτομία, σε νέες μεθόδους και προϊόντα.

Στο Συμπόσιο μίλησαν:

Γιάννης Μανιάτης, Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Constant Van Aerscht, Director LAFARGE - Co-Chair Energy Efficiency in Buildings, WBCSD, Rainer Schepplmann, Deputy Head, Hamburg Coordination Centre for Climate Issues, Γραμματική Παπαδοπέτρου - Τσίγγου, Γενική Διευθύντρια, Γενική Διεύθυνση Επενδυτικών Σχέσεων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,

Θεανώ Λιακοπούλου, Partner, McKinsey & Company,

Ron Herbst, Global head of Energy Management and Sustainability, Deutsche Bank, Rudlof Trachsel, Dipl. Architect ETH SIA NDK,

Νίκος Βρατσάνος, Αρχιτέκτων, Γραφείο Μελετών Α.Ν. Τομπάζη,

Ματθαίος Σανταμούρης, Πρόεδρος Κ.Α.Π.Ε. - Καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

Άγισ Παπαδόπουλος, καθηγητής, Α.Π.Θ.

Κώστας Μητρόπουλος, Πρόεδρος ΔΣ, Eurobank EFG Equities Α.Ε.Π.Ε.Υ.

Οι τοποθετήσεις των περισσότερων από τους ομιλητές, παρουσιάζονται στον δικτυακό τόπο <http://www.sevbcsd.org.gr> στην ενότητα - link του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

Άρθρο του καθηγητή Δρ. Ιωάννη Χατζηκιάν: «Το Έλλειμμα της Κρατικής Χρηματοδότησης στην Έρευνα, την Τεχνολογία και την Καινοτομία»

Εισαγωγή

Στην εργασία αυτή εξετάζουμε την πολιτική για την έρευνα και την καινοτομία στην Ελλάδα στο χρονικό διάστημα 1986 έως το 2006, που είναι τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία. Η εργασία αυτή εστιάζει στην κρατική χρηματοδότηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης κατά την χρονική περίοδο αναφοράς. Τα κύρια ερωτήματα, τα οποία επιχειρούμε να απαντήσουμε είναι : Ποια ήταν η εξέλιξη της κρατικής πολιτικής για την ΕΤΑ (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) στη μεταπολεμική περίοδο στη χώρα μας ; Ποια είναι η σημερινή πολιτική για την έρευνα και την τεχνολογία ;

Η ανάλυση βασίζεται στην έννοια του «Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας», που περιλαμβάνει τόσο το σύστημα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης όσο και την ανάπτυξη των καινοτομιών που αποτελεί το επιστέγασμα των ερευνητικών προσπαθειών. Το Εθνικό Σύστημα Καινοτομίας (ΕΣΚ) ορίζεται (ΟΕCD, 1999) ως το σύνολο των διακριτών θεσμών που σε συνδυασμό και αυτόνομα συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διάχυση νέων τεχνολογιών και διαμορφώνουν το πλαίσιο εντός του οποίου η κυβέρνηση διαμορφώνει και υλοποιεί πολιτικές με στόχο την διαδικασία καινοτομίας.

Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης

Ο ελληνικός τομέας έρευνας και τεχνολογίας αναπτύχθηκε ουσιαστικά μετά τη δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου για την επιστημονική έρευνα στη χώρα στις αρχές της δεκαετίας του '80. Η εγχώρια δραστηριότητα σε έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, κατά το χρονικό διάστημα 1950 έως 1981 είναι σχεδόν ανύπαρκτη, τόσο στο επίπεδο της κρατικής πολιτικής όσο και στο επίπεδο των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Οι πρώτες θεσμικές βάσεις για μια πολιτική έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης τίθενται με τον νόμο 706/77 κα προωθείται ένα εθνικό πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας. Το 1982 δημιουργείται το Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας, το οποίο τρία χρόνια αργότερα μετατρέπεται σε Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), που έως πρόσφατα υπάγονταν στο Υπουργείο Ανάπτυξης και πλέον υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας. Η είσοδος της ελληνικής οικονομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επηρέασε σημαντικά και την ερευνητική και τεχνολογική πολιτική της χώρας.

Η συγκεκριμένη προσπάθεια είχε ως αποτελέσματα την αύξηση των δαπανών για την έρευνα από 0,33% του ΑΕΠ (1986) σε 0,57 % του ΑΕΠ (2007) και το διπλασιασμό των επιχειρήσεων με δραστηριότητες ΕΤΑ (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>). Η Σουηδία εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό εγχώριας δαπάνης σε έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (3,64% για το 2007) και ακολουθεί η Φινλανδία (3,47%) (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>). Μετά τις δύο αυτές χώρες ακολουθούν η Ιαπωνία (3,32%) και οι ΗΠΑ (2,67%). Υψηλό ποσοστό εμφανίζει επίσης η Γερμανία (2,54%). Υψηλότερο ποσοστό του μέσου όρου της ΕΕ (1,83% για το 2007) εμφανίζουν η Γαλλία (2,08%), η Δανία (2,55%), η Αυστρία (2,56%) και το Βέλγιο (1,87%). Χαμηλότερο ποσοστό αλλά πλησίον του μέσου όρου της ΕΕ εμφανίζει το Ην. Βασίλειο (1,79%).

Η Ελλάδα είναι το ακριβώς αντίθετο της Σουηδίας και βρίσκεται στο χαμηλότερο άκρο της κλίμακας διότι εμφανίζει το χαμηλότερο ποσοστό συνολικής εγχώριας δαπάνης στην έρευνα όχι μόνο το 1997 (0,45%) αλλά καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας.

Σε εθνικό επίπεδο, τα 2/3 της δαπάνης για έρευνα χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο (ελληνικός και κοινοτικός προϋπολογισμός) και το 1/3 από τις επιχειρήσεις, ενώ οι ακριβώς αντίστροφες αναλογίες σημειώνονται στη Σουηδία, την Ελβετία, την Κορέα και την Ιαπωνία. Επίσης, σε εθνικό επίπεδο το 50% της έρευνας εκτελείται στα πανεπιστήμια και το 28% στις επιχειρήσεις, ποσοστά περίπου αντίστροφα από τα επιτυγχανόμενα στις τεχνολογικά αναπτυγμένες χώρες.

Οι γενικές κατευθύνσεις της κρατικής πολιτικής ΕΤΑ (ΚΧΕΤΑ) ανά γνωστική περιοχή (στόχος ή κεφάλαιο ΝΑΒS) αποτυπώνονται στον Πίνακα 1. Η χρηματοδοτούμενη έρευνα από τα γενικά ταμεία των πανεπιστημίων αποτελεί το 39,4% του συνόλου της ΚΧΕΤΑ (2006). Το ποσοστό αυτό μειώθηκε σημαντικά συγκριτικά με το 2002 (53,7%) και το 1998 (51,76%). Παρά το γεγονός αυτό, η κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ κατευθύνθηκε, ως υψηλή προτεραιότητα, στα Πανεπιστήμια, ιδιαίτερα από 1993-94 και μετά. Ακολουθεί η κρατική χρηματοδότηση στην μη προσανατολισμένη έρευνα με 16,98% (2006). Η κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ στην βιομηχανική παραγωγή και τεχνολογία αποτελεί το

10,08% του συνόλου της ΚΧΕΤΑ (2006). Ο τομέας της προστασίας και προαγωγής της ανθρώπινης υγείας ενισχύθηκε από την κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ με 8,15% του συνόλου της ΚΧΕΤΑ (2006). Ο τομέας αυτός, από το 1981 έως το 2006, κυμάνθηκε μεταξύ 4,88% (1998) και 8,15% (2006). Η κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ στην προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας, απόλυτους αριθμούς, σημαίνει 720.000 ευρώ το 1981 και 58 εκατ. ευρώ το 2006.

Πίνακας 1 : Κρατική χρηματοδότηση ΕΤΑ (ΚΧΕΤΑ)* κατά τομείς (NABS) : 1981-2006 σε ποσοστά (%) και σε εκατ. ευρώ στο σύνολο ανά τομέα							
	1981	1986	1990	1994	1998	2002	2006
Διερεύνηση και εκμετάλλευση του γήινου περιβάλλοντος	5,58	7,01	5,19	4,17	4,30	3,56	3,66
Υποδομή και γενικός προγραμματισμός της χρήσης της γης	0,71	0,30	0,80	1,82	3,75	2,65	2,55
Έλεγχος και φροντίδα του περιβάλλοντος	3,14	2,65	2,82	3,33	3,26	3,31	3,30
Προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας	7,30	7,50	7,63	5,37	4,88	5,93	8,15
Παραγωγή και ορθολογιστική χρησιμοποίηση της ενέργειας	3,14	6,01	1,66	2,53	1,79	1,51	2,33
Γεωργική παραγωγή και τεχνολογία	26,06	24,68	17,24	11,98	8,78	6,51	5,44
Βιομηχανική παραγωγή και τεχνολογία	4,97	9,38	10,29	6,79	8,08	6,33	10,08
Κοινωνικές δομές και σχέσεις	9,03	6,52	4,21	3,31	3,91	3,91	4,83
Εξερεύνηση και εκμετάλλευση του διαστήματος	0,10	0,35	0,30	0,39	0,99	0,27	1,827
Έρευνα χρηματοδ. από τα ταμεία των Πανεπιστημίων	16,53	26,45	41,50	47,90	51,76	53,17	39,4
Μη προσανατολ. έρευνα	21,20	6,04	4,77	10,55	6,98	11,90	16,98
Άλλες μη στρατιωτικές έρευνες	0,00	0,35	1,34	0,07	0,26	0,22	0,94
Άμυνα	2,23	2,75	2,25	1,78	1,26	0,73	0,478
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΧΕΤΑ σε ποσοστό (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΧΕΤΑ σε εκατ. ευρώ	9,86	40,07	87,20	150,27	302,95	406,89	711,4
Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)							
* ΚΧΕΤΑ : Κρατική Χρηματοδότηση Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης							

Το κεφάλαιο ή στόχος NABS «προστασία και προαγωγή της ανθρώπινης υγείας» περιλαμβάνει τις έρευνες που στοχεύουν στην προστασία, την προαγωγή και την αποκατάσταση της ανθρώπινης υγείας - ερμηνευόμενης ευρύτερα ώστε να περιλάβει θέματα διατροφής και υγιεινής των τροφίμων. Καλύπτει έναν τομέα ο οποίος εκτείνεται από την προληπτική ιατρική, περιλαμβανομένων όλων των θεμάτων θεραπευτικής ιατρικής και χειρουργικής τόσο στο ατομικό όσο και στο συλλογικό επίπεδο και την παροχή νοσοκομειακής και κατ'οίκον περίθαλψης έως την κοινωνική ιατρική και την παιδιατρική και γηριατρική έρευνα.

Διαπιστώνουμε, επίσης, ότι η κρατική χρηματοδότηση της ΕΤΑ ήταν 711,4 εκατ. ευρώ για το 2006, ενώ οι επιχειρήσεις δαπάνησαν για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη 357,1 εκατ. ευρώ το 2006, σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) (www.gsrt.gr). Η κρατική χρηματοδότηση αναλύεται σε 542,4 εκατ. ευρώ από το Ελληνικό δημόσιο και σε 217,2 εκατ.

ευρω από το εξωτερικό (κυρίως από την Ευρωπαϊκή Ένωση) για το 2006. Η συνολική δαπάνη χρηματοδότησης της ETA, που περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις, το δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται σε 1.153,2 εκατ. ευρώ (βέβαια, από τους υπολογισμούς προκύπτει ότι λείπουν 84,7 εκατ. ευρώ, αλλά ας ελπίσουμε ότι οφείλεται στην στρογγυλοποίηση).

Η κυρίαρχη αντίληψη που επεκράτησε στην ελληνική οικονομία, κατά τη χρονική περίοδο 1950 έως 1981, ήταν ότι η επένδυση σε δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης δεν είναι συμφέρουσα για μια μικρή χώρα σαν την Ελλάδα και, μάλιστα, θεωρήθηκε, ως σπατάλη στη συγκεκριμένη αναπτυξιακή πορεία της χώρας (Hatzikian, J., 2007).

Η χρονική αυτή περίοδος χαρακτηρίζεται από τον έντονο κρατικό παρεμβατισμό, συνοδευόμενος από ένα άκρως προστατευτικό πλαίσιο, που δημιουργούσε συνθήκες θερμοκηπίου για τα επενδυμένα κεφάλαια και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις και ταυτόχρονα υπονόμει τις αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας, και δεν ευνοούσε την τεχνολογική ανανέωση.

Η ανανέωση και ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός παρεμποδίστηκε και από έναν άλλο παράγοντα που αφορά στη βοήθεια και χρηματοδότηση που απολάμβαναν οι λίγες μεγάλες, μονοπωλιακού χαρακτήρα, βιομηχανικές επιχειρήσεις από το κρατικό τραπεζικό σύστημα (Σακελλαρόπουλος Θ., 1993). Οι σημαντικοί αυτοί περιορισμοί υπονόμειαν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και απορρίπτοντας την δέσμευση δαπανών σε έρευνα και τεχνολογία, απαξιώνονταν τεχνολογικά η οικονομία ολόκληρης της χώρας. Αυτή η δομική αδυναμία της ελληνικής βιομηχανίας εκδηλώθηκε αμέσως με την εμφάνιση της οικονομικής ύφεσης τη δεκαετία του '70 και η αυξημένη εισαγωγική διείσδυση και η μείωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας τη δεκαετία του '80 δεν είναι αποτέλεσμα της μεταβολής του καθεστώτος εμπορίου που επήλθε με την ένταξη στην ΕΟΚ, αλλά εκφράζει τις αρνητικές εξελίξεις στο σχετικό κόστος παραγωγής, που παραπέμπουν στις θερμοκηπιακές συνθήκες ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας μεταπολεμικά.

Συμπεράσματα

Είναι προφανές ότι η κρατική στρατηγική για την ETA κατά την τριακονταετία 1980-2010 περιελάμβανε παρεμβάσεις για τον εμπλουτισμό του ελληνικού ερευνητικού ιστού και όχι για την ενίσχυση της βιομηχανικής έρευνας. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, η κυρίαρχη αντίληψη που επεκράτησε στην ελληνική οικονομία, κατά τη χρονική περίοδο 1950 έως 1981, ήταν ότι η επένδυση σε δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης δεν είναι συμφέρουσα για μια μικρή χώρα σαν την Ελλάδα και, μάλιστα, θεωρήθηκε, ως σπατάλη στη συγκεκριμένη αναπτυξιακή πορεία της χώρας (Hatzikian, J., 2007). Διαπιστώνουμε ότι η αντίληψη αυτή συνεχίζει να επικρατεί και να έχει δεσπίζουσα θέση. Οι σημαντικοί αυτοί περιορισμοί υπονόμειαν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και απορρίπτοντας την δέσμευση δαπανών σε έρευνα και τεχνολογία, απαξιώνονταν τεχνολογικά η οικονομία ολόκληρης της χώρας. Αυτή η δομική αδυναμία της ελληνικής βιομηχανίας εκδηλώθηκε αμέσως με την εμφάνιση της οικονομικής ύφεσης τη δεκαετία του '70 και η αυξημένη εισαγωγική διείσδυση και η μείωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας τη δεκαετία του '80 δεν είναι αποτέλεσμα της μεταβολής του καθεστώτος εμπορίου που επήλθε με την ένταξη στην ΕΟΚ, αλλά εκφράζει τις αρνητικές εξελίξεις στο σχετικό κόστος παραγωγής, που παραπέμπουν στις θερμοκηπιακές συνθήκες ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας μεταπολεμικά.

Προκύπτει ότι η ETA στην Ελλάδα αντιμετωπίστηκε ως ένα μεμονωμένο γεγονός και αποκομμένο από την υπόλοιπη κοινωνία και ότι ο σχεδιασμός που υιοθετήθηκε απαντούσε αποκλειστικά στο ερώτημα του πως θα γίνει η διανομή της χρηματοδότησης. Δεν ελήφθησαν υπόψη οι νέες διεθνείς προσεγγίσεις και μοντέλα, όπως τα Συστήματα Καινοτομίας, που αποτελούν ένα σύνολο των διακριτών θεσμών που σε συνδυασμό και αυτόνομα συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διάχυση νέων τεχνολογιών και διαμορφώνουν το πλαίσιο εντός του οποίου η κυβέρνηση διαμορφώνει και υλοποιεί πολιτικές με στόχο την διαδικασία καινοτομίας, στο πλαίσιο του οποίου προεξάρχουσα θέση έχει το εκπαιδευτικό σύστημα, για την παραγωγή, φύλαξη και διάχυση γνώσης, δεξιοτήτων και μηχανισμών για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών. Το αρνητικό αποτέλεσμα είναι ότι δεν δημιουργείται και δεν προστίθεται αξία στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες διότι η κρατική χρηματοδότηση απλώς «καταναλώνεται».

Η ικανότητα δημιουργίας, διάδοσης και αξιοποίησης της γνώσης αναγνωρίζεται πλέον σήμερα ως η βασική προϋπόθεση απόκτησης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, πράγμα το οποίο αντανακλάται στην σαφή τάση μετάβασης των χωρών του ΟΟΣΑ προς την Οικονομία της Γνώσης (OECD, 2001, p. 8). Στο πλαίσιο της οικονομίας της γνώσης, οι πολιτικές για την έρευνα και την τεχνολογία για την δημιουργία και διάδοση της γνώσης αποκτούν μεγαλύτερη σημασία και είναι αποδεκτό ότι η καινοτομία, δηλ. η εμπορική εκμετάλλευση νέων ιδεών και γνώσεων στην παραγωγή, τις υπηρεσίες και στις διαδικασίες, αποτελεί τον καταλύτη για την οικονομική ανάπτυξη μίας χώρας. Η τεχνολογική καινοτομία είναι ζωτική για την απόκτηση συγκριτικού πλεονεκτήματος από την επιχείρηση ή/και τον οργανισμό. Ένα από τα χαρακτηριστικά της Νέας Οικονομίας είναι ότι στη διαδικασία

μετασχηματισμού, η μεγαλύτερη εισροή είναι η πνευματική ιδιοκτησία: γνώση, έρευνα, πληροφορία και σχεδίαση. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η οικονομία της γνώσης έχει ουσιαστικό ρόλο στην συστηματική εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης σε νέα προϊόντα, διαδικασίες ή υπηρεσίες (OECD, 1996, p. 9).

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας (επιχειρηματικής και εθνικής), εκτός από διαρθρωτικές αλλαγές στην παραγωγική δομή και ενίσχυση του εξαγωγικού προσανατολισμού της οικονομίας, απαιτεί, επίσης, υποστήριξη εσωτερικών δικτύων και συνεργασιών και ενίσχυση της διασύνδεσής τους με διεθνή δίκτυα.

Βιβλιογραφία

Hatzikian Yannis, Bouris John (2007). Innovation Management and Economic Perspectives : The Case of Greece, *Journal of Enterprizing Culture*. Vol. 15, No.4 (December 2007) 395-420.

Hatzikian, John (2007). Research and technological development policy and innovative performance : The Greek case within the EU, p.p. 229-250. In George M. Korres (Ed.). *Economic Integration and Regional Growth*. Springer Editions, Germany.

Kitsos, C.P., Hatzikian Y. (2008). Investigating Innovation techniques for the Greek SMEs within the European Union. Paper presented to the innovative symposium ERIMA 08' (European Research in Innovation and Management Alliance), Porto, Portugal on November 6th-7th, 2008.

OECD (1996). *The Knowledge-Based Economy*. OECD, Paris.

OECD (1999). *Managing National Innovation Systems*, OECD , Paris.

OECD/EUROSTAT (2005), *Oslo Manual*, OECD/EUROSTAT, Paris.

Porter, M. (1998). Clusters and the new economics of competition. *Harvard Business Review*, November - December: 77-90.

Σακελλαρόπουλος Θ. (1993). *Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα. Μια ιστορική τυπολογία*, εκδόσεις Κριτική.

Χατζηκιάν, Γιάννης (2006α). Στρατηγικές για τη δημιουργία δικτύων (clusters) επιχειρήσεων : Η Ελληνική και η διεθνής εμπειρία. *Διοικητική Ενημέρωση*, Αθήνα, Τεύχος αριθ. 38, Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2006, Αθήνα, σελ. 86-94.

Χατζηκιάν Γιάννης, (2006β). Προσδιοριστικοί Παράγοντες της Καινοτομίας. Δικτύωση της έρευνας με την παραγωγή, ΓΔΜ-ΤΕΙ Αθήνας, Αθήνα.

Διαδίκτυο

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

www.gsrt.gr